

ÅRSHJUL TIL 1. KLASSE

Elever i risiko for udvikling af afkodningsvanskeligheder

Dette redskab er et årshjul. Der er udarbejdet 3 årshjul i alt. Der er to forskellige eksempler på et årshjul for børnehaveklassen og et for 1. klasse. Årshjulene skal fungere som inspiration til skoler, der ønsker at systematisere deres undervisning og evaluering i børnehaveklasse og 1. klasse med henblik på tidlig indsats og forebyggelse af afkodningsvanskeligheder. Det er oplagt at læse vidensnotatet om forebyggelse af afkodningsvanskeligheder, inden I arbejder med årshjulene.

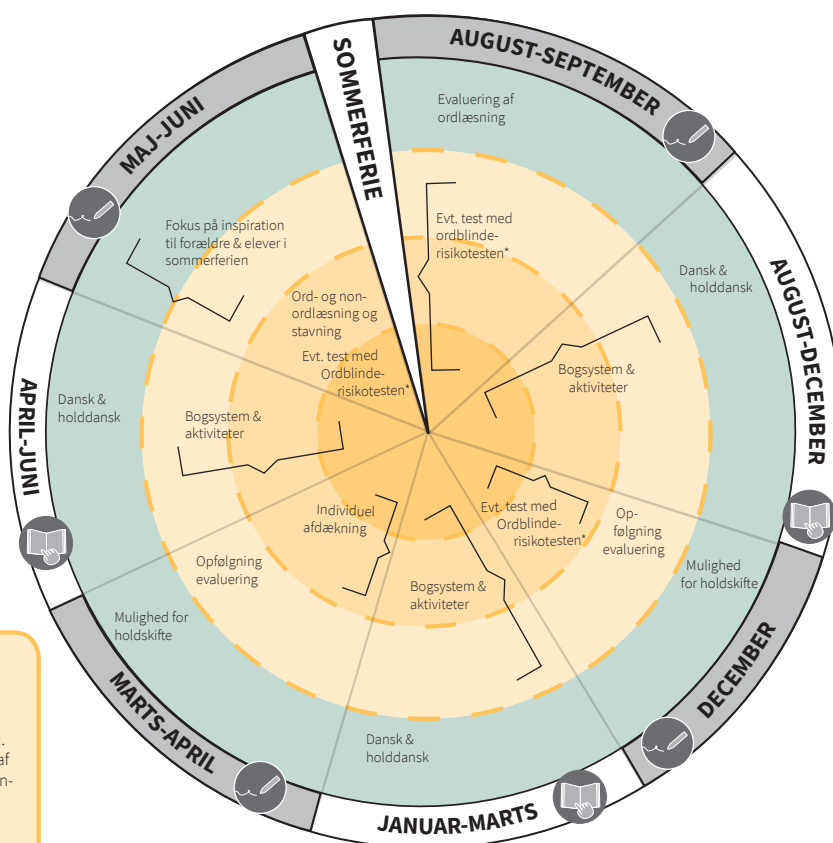
Dette eksempel viser et årshjul for en 1. klasse, hvor den tidlige indsats og forebyggelse af afkodningsvanskeligheder er organiseret ved holddannelse i dele af danskundervisningen hele skoleåret. Evaluering er systematiseret blandt andet for at give mulighed for, at eleverne kan flytte hold efterhånden, som

de udvikler deres afkodningsfærdigheder. Undervisningen i dette eksempel har udgangspunkt i fælles læsebogssystem. Eksemplet er udarbejdet med inspiration fra Asgård skole i Køge Kommune. Der er andre velegnede måder at organisere indsatsen på, for eksempel kunne systematikken i årshjulene i eksempel 1 og 2 fint fungere i en 1. klasse også.

Nedenstående årshjul er en visuel fremstilling af, hvornår evaluering og undervisning på de forskellige niveauer kan placeres undervejs i skoleåret. De grå felter viser perioder for evaluering, og de hvide felter viser perioder for undervisning. I det efterfølgende skema er det muligt at læse en uddybende beskrivelse af de forskellige aktiviteter for året.

- = Klasseundervisning
- = Gruppeundervisning for Læse-holdet
- = Gruppeundervisning for Godt-på-vej-holdet
- = Gruppeundervisning for På-vej-holdet

- = Evaluering
- = Undervisning

*Ordblinderisikotesten

Med Ordblinderisikotesten er det muligt at teste elever for, om de er i risiko for at udvikle alvorlige afkodningsvanskeligheder, herunder ordblindhed. Ordblinderisikotesten kan anvendes i slutningen af børnehaveklassen, i midten af 1. klasse og i slutningen af 1. klasse.

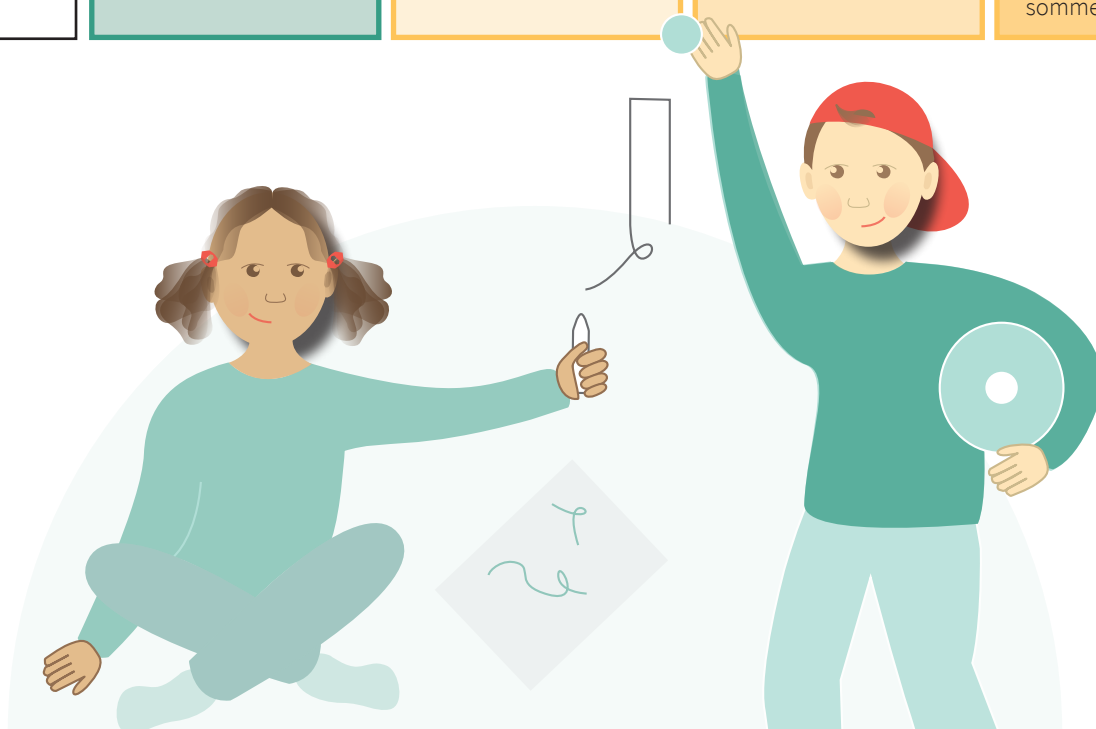
Læs mere på: www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/specialundervisning/ordblinderisikotesten

	Klasseundervisning	Gruppeundervisning for Læse-holdet	Gruppeundervisning for Godt-på-vej-holdet	Gruppeundervisning for På-vej-holdet
August-september	<p>Sprogforståelse og litteraturarbejde i dansktimer i klassen.</p> <p>Afkodnings- og stavearbejde i hold-dansk-timer. Der er et hold mere end der er klasser, dvs. i dette eksempel er der to klasser på årgangen men tre holddansk-hold.</p>	<p>Afkodnings- og stavearbejde i hold-dansk-timer:</p> <p>Fælles bogsystem med fælles læsebøger og arbejdsbøger med tilhørende aktiviteter til undervisning i og træning af den første læsning og skrivning.</p> <p>Dertil træningsspil i app, der bruges i understøttende undervisningstimer samt hjemme.</p> <p>Godt-i-gang-holdet er det største hold.</p>	<p>Til elever som ved evaluering i slut børnehaveklasse/ start 1. klasse scorer lavt i mål af ordlæsning, men scorer tilfredsstillende i sproglydsopmærksomhed og bogstavkendskab. Eleverne vurderes til at ville have gavn af mere øvelse og træning i læsning og stavning i en gruppe.</p>	<p>Til elever som ved evaluering i slut børnehaveklasse/start 1. klasse scorer lavt på bogstavkendskab og sproglydsopmærksomhed og vurderes til at være i risiko for at udvikle alvorlige afkodningsvanskeligheder. Det er således elever med begrænsede forudsætninger for læsning og med behov for en særligt fokuseret indsats på forudsætningsniveauet.</p>
	<p>Evaluering </p>	<p>Evaluering </p> <p>Evaluering af ordlæsefærdigheder. Eventuelt Ordblindetrisikotesten.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Evaluering af ordlæsefærdigheder. Eventuelt Ordblindetrisikotesten.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Evaluering af ordlæsefærdigheder. Eventuelt Ordblindetrisikotesten.</p>
August-december	<p>Undervisning </p> <p>Dansk i klassen.</p>	<p>Undervisning </p> <p>Godt-i-gang-holdet arbejder med bogsystem og tilknyttede aktiviteter.</p>	<p>Undervisning </p> <p>Godt-på-vej-holdet arbejder med bogsystem og tilknyttede aktiviteter med mulighed for et lavere tempo for eksempel i læsebøgerne.</p>	<p>Undervisning </p> <p>På-vej-holdet arbejder med bogsystem, og læsebøgerne deles op i mindre bidder end på de andre hold.</p> <p>Tilknyttede aktiviteter støttes af multisensoriske tilgange og ekstra undervisning i og leg med bogstavlyde, syntese og analyse med flere gentagelser, yderligere stilladsering og mere direkte feedback.</p> <p>Særlig opmærksomhed på forældreinddragelse.</p>

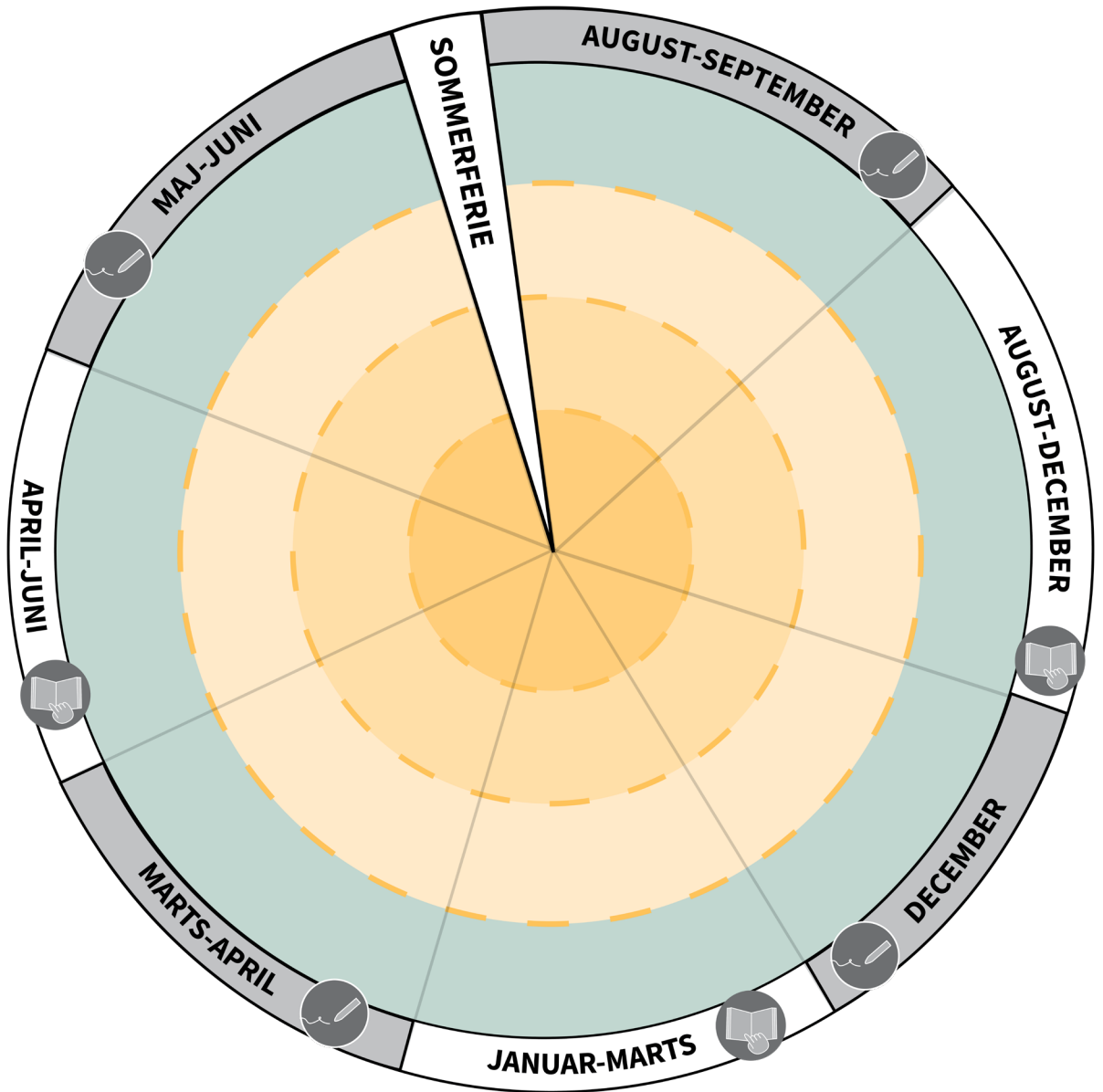
December	Klasseundervisning	Gruppeundervisning for Læse-holdet	Gruppeundervisning for Godt-på-vej-holdet	Gruppeundervisning for På-vej-holdet
	<p>Evaluering </p> <p>Elever kan flytte hold-dansk-hold.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Møde mellem dansk-lærere og læsevejledere. Opfølgning på evaluering-resultater og dansk-læreres formative evaluering.</p> <p>Opmærksomhed på elevers motivation, lyst til skolearbejde og faglig trivsel.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Mulighed for individuel afdækning af ordlæse-/ og stavefærdigheder og nonordslæse-/ og stavefærdigheder.</p> <p>Eventuelt Ordblinderisikotesten.</p> <p>Opmærksomhed på elevers motivation, lyst til skolearbejde og faglig trivsel.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Individuel afdækning for at undersøge progression på for eksempel</p> <ul style="list-style-type: none"> • bogstavkendskab • sproglydsopmærksomhed • ordforråd • ordlæsning og stavning • nonordslæsning og -stavning. <p>Ordblinderisikotesten indgår.</p> <p>Meget udfordrede elever kan eventuelt tilbydes supplerende indsats.</p> <p>Opmærksomhed på elevers motivation, lyst til skolearbejde og faglig trivsel.</p>
Januar-marts	<p>Undervisning </p> <p>Dansk i klassen.</p>	<p>Undervisning </p> <p>Godt-i-gang-holdet arbejder med bogsystem og tilknyttede aktiviteter.</p>	<p>Undervisning </p> <p>Godt-på-vej-holdet arbejder med bogsystem og tilknyttede aktiviteter med mulighed for et lavere tempo for eksempel i læse-bøgerne.</p>	<p>Undervisning </p> <p>På-vej-holdet arbejder med bog-system, og læse-bøgerne deles op i mindre bidder end på de andre hold.</p> <p>Tilknyttede aktiviteter støttes af multi-sensoriske tilgange og ekstra undervisning i og leg med bogstavlyde, syntese og analyse med flere gentagelser, yderligere stilladsering og mere direkte feedback.</p> <p>Særlig opmærksomhed på forældre-inddragelse.</p>

Marts-april	Klasseundervisning	Gruppeundervisning for Læse-holdet	Gruppeundervisning for Godt-på-vej-holdet	Gruppeundervisning for På-vej-holdet
	<p>Evaluering </p> <p>Elever kan flytte hold-dansk-hold.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Møde mellem dansklærere og læsevejledere.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Mulighed for individuel afdækning af ord-læse-/ og stave-færdigheder og nonordslæse-/ og stavefærdigheder.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Individuel afdækning for at undersøge progression på for eksempel</p> <ul style="list-style-type: none"> • bogstavkendskab • sproglydsopmærksomhed • ordforråd • ordlæsning og stavning • nonordslæsning og -stavning.
April-juni	<p>Undervisning </p> <p>Dansk i klassen.</p>	<p>Undervisning </p> <p>Godt-i-gang-holdet arbejder med bogsystem og tilknyttede aktiviteter. De er måske færdige med de fælles læsebøger og kan nå at arbejde med andre egnede tekster og aktiviteter.</p>	<p>Undervisning </p> <p>Godt-på-vej-holdet arbejder med bogsystem og tilknyttede aktiviteter med mulighed for et lavere tempo.</p>	<p>Undervisning </p> <p>På-vej-holdet arbejder med bogsystem, og læsebøger deles op i mindre bidder end på de andre hold.</p> <p>Tilknyttede aktiviteter støttes af multi-sensoriske tilgange og ekstra undervisning i og leg med bogstavlyde, syntese og analyse med flere gentagelser, yderligere stilladsering og mere direkte feedback.</p> <p>Særlig opmærksomhed på forældreinddragelse.</p>

	Klasseundervisning	Gruppeundervisning for Læse-holdet	Gruppeundervisning for Godt-på-vej-holdet	Gruppeundervisning for På-vej-holdet
Maj-juni	<p>Evaluering </p> <p>Særlig opmærksomhed på inspiration til elever og forældre om læsning hen over sommerferien.</p> <p>Vurdering af elevernes indplacering på holddansk-hold til kommende skoleår.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Særlig opmærksomhed på inspiration til elever og forældre om læsning hen over sommerferien.</p> <p>Vurdering af elevernes indplacering på holddansk-hold til kommende skoleår.</p>	<p>Evaluering </p> <ul style="list-style-type: none"> • ordlæsning og -stavning • nonordslæsning og -stavning • ordkendskab. <p>Ordblinderisikotesten indgår.</p> <p>Opmærksomhed på elevens motivation, lyst til skolearbejde og faglig trivsel.</p> <p>Vurdering af elevernes indplacering på holddansk-hold til kommende skoleår.</p> <p>Særlig opmærksomhed på inspiration til elever og forældre om læsning hen over sommerferien.</p>	<p>Evaluering </p> <p>Individuel afdækning for at undersøge progression på for eksempel</p> <ul style="list-style-type: none"> • bogstavkendskab • sproglydsopmærksomhed • ordforråd • ordlæsning og stavning • nonordslæsning og -stavning. <p>Ordblinderisikotesten indgår.</p> <p>Opmærksomhed på elevens motivation, lyst til skolearbejde og faglig trivsel.</p> <p>Vurdering af elevernes indplacering på holddansk-hold til kommende skoleår.</p> <p>Særlig opmærksomhed på inspiration til elever og forældre om læsning hen over sommerferien.</p>

Udfyld jeres eget årshjul her

Du står med en del af en samlet videnspakke

Vidensnotat

En præsentationsvideo af den samlede videnspakke

En video til samarbejdet med forældre eller anden familie

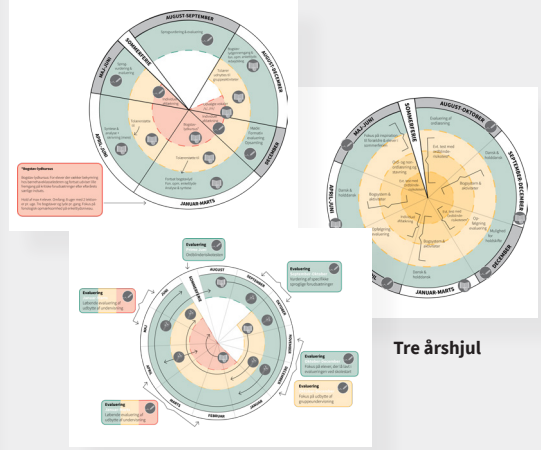
Podcast med en skole, der arbejder systematisk med forebyggelse af afkodningsvanskeligheder i indskolingen

Overleveringsskemaer - Elever i risiko for udvikling af afkodningsvanskeligheder i børnehaveklasse og 1. klasse

Cases og spørgsmål til refleksion

Tre årshjul

Overleveringsskemaer

Tre cases og spørgsmål til refleksion

Dialogkort

Du kan finde udgivelser og produkter om Forebyggelse af afkodningsvanskeligheder på emu.dk